

3. Про затвердження Положення про моніторинг земель: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 1993 р. № 661. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-93-п#Text> (дата звернення: 06.06.2022 р.)
4. Сизов А.П. Моніторинг и охрана городских земель: учебное пособие. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Изд-во МИИГАиК, 2009. 264 с.
5. Сусакина А.А. Моніторинг охорони городских земель. Тезиси Міжнародної наукотехнічної інтернет конференції. URL: <https://kadastr.org/conf/2010/pub/monitprir/monit-gorodsk-zem.htm> (дата звернення: 06.06.2022 р.)
6. Шепак В.В. Моніторинг та охорона земель: навч. посіб. / В. В. Шепак. Полтава : ПолтНТУ, 2017. 120 с.

УДК 332.142.6:349.6(477)

КРОКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЕКОЛОГІЧНУ МЕРЕЖУ»

Слькін Е.О., *ЗВО другого (магістерського) рівня ОПП «Геодезія та землеустрій»
Смоленська Л.І.*, старший викладач кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Сьогодні проблеми перенаселення світу вимагають негайного втручання. Одним з вагомих питань є охорона ландшафтного, а також й біологічного розмаїття. Україна як і низка Європейських держав з метою врегулювання даного питання об'єдналися та створили програму в межах Європи, під назвою Загальноєвропейська екологічна мережа. Зі свого боку наша держава формує екологічну мережу України.

Об'єктом, в даному випадку, виступає саме екологічна мережа України, предметом в свою чергу – визначення ролі, та актуальні недоліки екологічної мережі України.

До нормативно правових актів які регулюють створення екологічної мережі відносяться:

- Конституція України;
- Закон України «Про екологічні мережі»[3].

Метою програми створення екологічної мережі України, є поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біологічного різноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Як наслідок, в Україні повинна бути забезпечена рівновага між збалансованим та невиснажливим використанням природних ресурсів. Програма була розроблена ще у 2005 році, з урахуванням того, що в подальшому вона буде зазнавати змін та доповнень [3].

Суттєвою проблемою є те, що програма не реалізована повною мірою. Таким чином, станом на 2022 рік, схеми екологічної мережі були розроблені тільки на державному та регіональному рівнях. На місцевому рівні програма не реалізована.

Після прийняття Верховною радою Закону України «Про екологічну мережу», не були внесені зміни та доповнення до інших нормативно – правових актів, таких як: Закон України «Про охорону земель», Земельний кодекс України та інших. Так наприклад стаття 18 Закону України «Про екологічну мережу» регламентує які саме території та об'єкти можуть бути включені до особливої охорони з боку держави. Тут же в статті 150 Земельного кодексу України зазначені лише землі природно-заповідного фонду, що в ЗУ «Про екологічну мережу» є тільки одним видом особливо цінних земель [1]. Тобто виникає суперечливість між нормативно – правовими актами, які регулюють та охороняють навколишнє природне середовище [4].

Охороною земель не можна нехтувати через те, що вона сприяє збереженню функціонального призначення екомережі. Як висновок в Україні відсутні чіткі методи

забезпечення належної охорони екомережі земель, які не входять до складу природно-заповідного фонду.

Для того щоб були виконані усі норми, які прописані в Законі України «Про екологічну мережу», необхідно вирішити проблеми у веденні екологічної мережі України (рис. 1.):

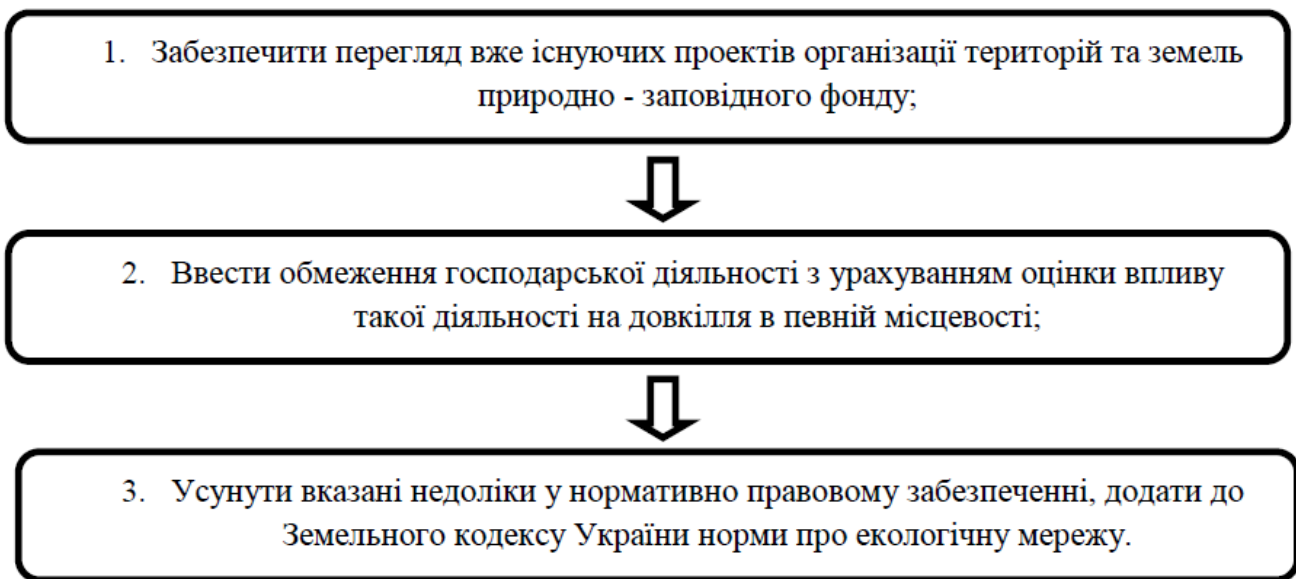

Рис. 1. Шляхи вирішення проблем у веденні екологічної мережі України

Хотілось би зазначити, що перегляд існуючих проектів організацій територій, необхідний у зв'язку з тим, що на даний час належною охороною забезпечені лише ключові території екомережі, тоді як екологічні коридори не зазнають охорони. Саме в екологічних коридорах заключається особливість екомережі, вони забезпечують сполучення між ключовими територіями.

У зв'язку з досить різким, за останнє десятиліття розвитком промисловості в Україні, необхідно більш серйозно оцінювати вплив тієї чи іншої діяльності на довкілля. До реєстру з оцінки впливу на довкілля надходить багато заяв про надання висновку з можливості розміщення на певних територіях об'єктів, які можуть негативно вплинути на навколишнє природне середовище (станції генерування альтернативної електроенергії, зрошувальні канали тощо). Висновки з приводу такої діяльності надаються без урахування територій, які можуть входити до місцевої екологічної мережі. В Законі України «Про оцінку впливу на довкілля» не прописані норми щодо створення екологічної мережі[2].

Місцева схема формування екомережі розробляється для окремих районів, населених пунктів та інших територій України. Дана схема на місцевому рівні визначає пріоритети і концептуальні основи формування, збереження та невиснажливого використання екомережі, формування просторового розташування її структурних елементів, розвитку системи територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Бібліографічний список

1. Загальнодержавної програми формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки: Заключний звіт про результати виконання.
2. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23 травня 2017 року № 2059. URL: [Про оцінку впливу на довкілля | від 23.05.2017 № 2059-VIII \(rada.gov.ua\)](#) (дата звернення 10.06.2022).
3. Про екологічну мережу: Закон України від 19 квітня 2018 року № 1864. URL: [Про екологічну мережу України | від 24.06.2004 № 1864-IV \(rada.gov.ua\)](#) (дата звернення 10.06.2022).

4. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення 10.06.2022).
5. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення 10.06.2022).

УДК 332.72

РИНОК ЗЕМЛІ УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

*Бабич А.О., ЗВО 2 курсу першого (бакалаврського) рівня ОПП «Геодезія та землеустрій»
Щербак О.О., ЗВО 2 курсу першого (бакалаврського) рівня ОПП «Геодезія та землеустрій»
Рибіна О.І., доцент кафедри геодезії та землеустрою, к.е.н.
Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна*

На сьогодні питання ринку землі є актуальним. Метою роботи є аналіз ринку землі в Україні та його порівнянні з країнами Західної Європою.

Ринок землі в Україні мав довгий шлях формування, що розпочався з набуттям Україною незалежності в 1991 році. Вирішальним у відкритті ринку землі було ухвалення Верховною Радою України Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» № 552-ІХ від 31 березня 2020 року. З 1 липня 2021 року скасовано мораторій на продаж сільськогосподарської землі. Насамперед відкриття ринку землі сільськогосподарського призначення дозволило власникам самостійно розпоряджатися своїми земельними ділянками, визначати як ціну, так і цільове призначення, також цілий спектр переваг отримали територіальні громади, передусім у них з'явилося додаткове джерело прибутку [1]. На сьогодні за інформацією Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру в Україні [2] було укладено 100113 угод купівлі-продажу, міни, дарування, довічного утримання земель. На кінець 2021 року середня ціна земельної ділянки становила 38,56 тисячі гривень за гектар як повідомляє «Київська школа економіки». За кількістю укладених угод лідером є Харківська область, де проведено майже 7 тисяч угод на 24 277 га.

У країнах Західної Європи земельна реформа тривала кілька десятиліть. Проведений аналіз дозволив виокремити її особливості.

Польща. Продаж земель сільськогосподарського призначення дозволено на початку 90-х років ХХ століття. Водночас існують певні обмеження: купити землю можуть особи, що проживають в Польщі не менше п'яти років або перебувають у шлюбі з громадянином/кою країни. Крім того, при купівлі треба сплатити податок державі у розмірі 5% від вартості ділянки. У 2016 році ліміт продажу землі одній особі було зменшено до 300 га. Водночас землю не дозволяють продавати або здавати в оренду. Слід відзначити, що Польща має приблизно 3 млн малих ферм. Ці господарства, у першу чергу, забезпечують країну м'ясом, овочами, молоком, фруктами й також є постачальником продуктів сільськогосподарського призначення в країні Європи. У деяких регіонах Польщі ціна за гектар коливається до 60 тис. доларів, тоді як в Україні, після відкриття ринку, ціна за гектар не перевищує 3 тис. доларів. Парадоксально, але ціна 1 гектара землі в Польщі в середньому становить близько 20 тисяч доларів, але ціни на сільськогосподарську продукцію там нижчі, ніж в Україні. Такі низькі ціни можна пояснити трьома причинами: висока сільськогосподарська конкуренція, субсидії та вигідні кредити для польських фермерів [3].

Литва. У 1990 році почалася земельна реформа з повернення землі попереднім власникам. Закон «Про земельну реформу» 1991 року визначав поновлення прав власності та можливість купівлі землі. У 2003 році запровадили закон «Про придбання земельних ділянок